

IT for Disaster Response

ในช่วงระยะเวลาสองสามปีที่ผ่านมานี้มีคำอยู่สองคำที่ผู้คนทั้งหลาย ได้ยินผ่านสื่ออยู่บ่อยๆ นั่นคือ คำว่า “ไอที” และ “ภัยพิบัติ” ซึ่งคำสองสร้างความรู้สึกที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับผู้ที่ได้ยิน ได้ฟัง โดยคำว่า “ไอที” นั้นเมื่อออกสื่อไปผู้รับสารจะมีความคิดวกไปในทางสร้างสรรค์ว่าจะมีนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ออกมาอำนวยความสะดวกแบ่งเบาภาระการทำงานในแต่ละวันลงได้ไม่น้อยเลยทีเดียว ผิดกับคำว่า “ภัยพิบัติ” ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีใครในโลกใบนี้อยากได้ยินผ่านสื่อแม้สักครั้งในชีวิตเพราะขึ้นชื่อว่าภัยพิบัติแล้ว ผู้ฟังทั้งหลายคงจะหนีไม่พ้นที่จะคิดถึงความสูญเสียไม่ว่าจะเป็นทางวัตถุหรือทางจิตใจและคงไม่อยากจะเกิดขึ้นกับตนเองและคนที่ตนรัก

มีคำกล่าวจากนักปรัชญาท่านหนึ่งพูดไว้ให้คิด ความว่า “มนุษย์ยุคถัดจากนี้คงมีเหตุแห่งการตายอยู่ สองเหตุ เหตุหนึ่งคือ โลก อีกเหตุหนึ่งคือ โรค” ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าได้รับฟังความจริงในข้อนี้แล้วจึงนึกคิดถึงคำที่มนุษย์ส่วนใหญ่ไม่อยากจะยินผ่านสื่อในยุคปัจจุบันนั่นคือคำว่า “ภัยพิบัติ” ซึ่งท่านผู้รู้ท่านนั้นได้กล่าวไว้เป็นเหตุแรกแห่งการนำมาซึ่งการสูญเสียของมวลมนุษยชาติ และแน่นอนด้วยสัญชาตญาณของมนุษย์ย่อมที่จะหาทางหลีกเลี่ยงหนีให้ไกลจากความตายจากเหตุ “ภัยพิบัติ” ที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งซึ่งทางหนึ่งที่มนุษย์เลือกเอามาต่อสู้กับความกลัวนั้นคือ คำว่า “ไอที”

หลายๆคนอาจจะแปลกใจที่บทความในย่อหน้าด้านบนของข้าพเจ้าบอกว่ามนุษย์เลือกที่จะเอา “ไอที” มาต่อสู้กับภัยพิบัติได้อย่างไรเพราะความรู้สึกต่อคำว่า “ไอที” และ “ภัยพิบัติ” นั้นช่างต่างกันเหลือเกิน แต่ถ้าหากมองไปให้ลึกถึงความรู้สึกที่คนมีต่อคำว่า “ไอที” นั่นคือ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ออกมาอำนวยความสะดวกแบ่งเบาภาระการทำงานในแต่ละวัน ซึ่งจุดนี้เองถ้าเรานำเอาไอทีมาประยุกต์ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงจากความสูญเสีย ก็คงจะดีไม่น้อย เมื่อจับจุดได้เช่นนั้นแล้วยังมีคำถามกลับมาอีกว่า แล้วจะเป็นไปได้หรือที่จะสามารถนำเอาไอทีเข้ามาเติมเต็มในจุดตรงนี้ได้ซึ่งข้าพเจ้าขอยกเอาตัวอย่างขึ้นมาประกอบเพื่อที่จะทำให้ท่านได้เห็นถึงศักยภาพของฝั่ง “ไอที” ดังนี้ เมื่อปี 2505 ที่บ้านเกิดของข้าพเจ้า มีพายุขนาดใหญ่ นามว่า “แฮเรียต” ได้พัดเข้าฝั่งบริเวณแหลมตะลุมพุกอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ครานั้นบิดาของข้าพเจ้า ไม่ได้รับรู้ถึงการมาเยี่ยมเยือนของพายุร้ายลูกนั้นล่วงหน้าจึงต้องเผชิญหน้ากับมันโดยที่ไม่ได้ตั้งตัวมาก่อนและสูญเสียเพื่อนร่วมชั้นไปหลายคน ผิดกับในปัจจุบัน ที่มี “ไอที” ของกรมอุตุนิยมวิทยาที่สามารถพยากรณ์ล่วงหน้าได้ถึงการมาเยือนของพายุ และยังมี “ไอที” ของทางหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นเสียงตามสาย หอเตือนภัย ที่สามารถ สั่งให้คนอพยพได้อย่างทันทั่วทั้ง

จนสามารถลดความสูญเสียลงได้อย่างมาก ซึ่งจากเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้ายกขึ้นมาประกอบนี้คงทำให้หลายๆ ท่านได้กระจ่างถึงศักยภาพของ “ไอที” ที่เข้ามาต่อสู้กับภัยพิบัติได้อย่างสมน้ำสมเนื้อเลยทีเดียว

มาถึงในยุคของข้าพเจ้าเองนั้นขณะที่ข้าพเจ้ากำลังนั่งเขียนบทความอยู่นี้กำลังเกิดเหตุภัยพิบัติน้ำท่วมครั้งใหญ่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชแต่เหตุการณ์ครั้งนี้กลับมีผู้เสียชีวิตน้อยกว่าทุกครั้งในอดีตที่ผ่านมาทั้งๆที่เหตุการณ์ครั้งนี้หนักกว่าทุกครั้งเพราะในเหตุการณ์ครั้งนี้เรามี “ไอทีเพื่อภัยพิบัติ” เข้ามาช่วยให้มนุษย์รู้ทันและแก้เกมธรรมชาติได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เริ่มจากกรมอุตุนิยมวิทยา ได้ออกประกาศเตือนชาวบ้านถึงฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ชาวบ้านที่รับรู้ข่าวจากสื่อก็เริ่มเตรียมตัวเมื่อฝนได้ทวีความรุนแรงและยังตกหนักอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดน้ำท่วม ชาวบ้านที่ยังติดอยู่ที่ สวนผลไม้ก็ได้รับอันตรายจาก “ไอที” คือโทรศัพท์มือถือ โทรลงมาแจ้งข่าวด้านล่าง เจ้าหน้าที่ศูนย์ก็ได้ใช้ “ไอที” คือวิทยุสื่อสาร ส่งข้อความถึงทีมออกค้นหาให้เข้าไปรับชาวบ้านตามที่แจ้ง ขณะเดียวกัน ทางสมาคมสื่อมวลชนนครศรีธรรมราชได้ร่วมตัววิทยุชุมชนห้าสิบกว่าสถานีทุกอำเภอ เข้าเป็นศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือ น้ำท่วมคอยออกอากาศกระจายข่าวและรับแจ้งจากชาวบ้าน โดยผู้เกี่ยวข้องเพียงแค่เปิดวิทยุฟังก็จะได้รับข่าวสารอย่างต่อเนื่องโดยไม่ทำให้การทำงานสะดุด ในจุดนี้ผู้เขียนเองได้เข้าไปมีส่วนก่อตั้งแผนที่น้ำท่วม โดยอาศัยเทคโนโลยี google map เพื่อลงรายละเอียดต่างๆที่รับแจ้งมาทำให้หน่วยงานต่างๆสามารถเปิดคอมพิวเตอร์เหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงแสดงระดับน้ำต่างๆในคลองต้นน้ำ เพื่อให้ชาวบ้านเตรียมตัวและอพยพทัน

ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าถ้าหากวันนี้ไม่มี “ไอที” เข้ามาต่อสู้กับภัยพิบัติอาจจะมี ความสูญเสียมากกว่าสมัยที่ “แสรเรียต” เข้าถล่มจังหวัดนครศรีธรรมราชก็เป็นได้

บทความนี้เขียนขึ้นเอาจากความรู้สึกนึกคิดของข้าพเจ้าแล้วพิมพ์ลงมาเป็นตัวอักษรผ่านโน้ตบุคและไม่ได้อ่านทวนข้อความข้างต้นเลยอาจทำให้ท่านผู้อ่าน งง ไปบ้างต้องขออภัย เพราะข้าพเจ้ามีเวลาเพียง สิบห้านาทีที่แวะมาที่บ้านเพื่อเปลี่ยนชุด หลังจากนั้นยังคงร่วมกับทีมล่ากระเข้ที่ยังหลุดออกมาอาละวาดในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชอีก 6 ตัว ภูมิ จันทรค์คำ